2026/2196

29.9.2026 г.

# РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2026/2196 НА СЪВЕТА

**от 28 септември 2026 година**

**относно мярка за помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира за подпомагане на въоръжените сили на Кабо Верде**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 41, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) С Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета ([1]) бе създаден Европейският механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ) за финансиране от държавите членки на действия на Съюза в рамките на общата външна политика и политика на сигурност за опазване на мира, предотвратяване на конфликти и укрепване на международната сигурност съгласно член 21, параграф 2, буква в) от Договора. По-специално съгласно член 1, параграф 2 от Решение (ОВППС) 2021/509 ЕМПМ се използва за финансиране на мерки за помощ, например действия за укрепване на капацитета на трети държави и регионални и международни организации, свързани с военни и отбранителни въпроси.

(2) Обстановката в Западноафриканската морска зона продължава да бъде сложна, като пиратството, въоръжените грабежи по море, отвличането на моряци, незаконният, недекларирал и нерегулиран (ННН) риболов, контрабандата и трафикът на наркотици и оръжие, както и транснационалната организирана престъпност представляват сериозна и нарастваща заплаха за морската сигурност, като засягат свободата на корабоплаването и по този начин застрашават основните търговски пътища, поставят под заплаха устойчивото развитие на целия район и икономическия поминък на населението и водят до влошаване на състоянието на околната среда и биологичното разнообразие.

(3) Кабо Верде продължава да бъде изложено в голяма степен на различни заплахи, включително морско пиратство, тероризъм, трафик на наркотици, трафик на хора, киберпрестъпност и ННН риболов поради своята обширна изключителна икономическа зона и геостратегическо местоположение в част от Атлантическия океан, в която се пресичат пътища, свързващи Африка с Европа и Северна и Южна Америка. Укрепването на въоръжените сили на Кабо Верде е важен елемент за създаване на условия и подкрепа за усилията в областта на морската сигурност в Кабо Верде и в района на Атлантическия океан и Гвинейския залив.

(4) На 13-ата среща на министрите в рамките на специалното партньорство между Европейския съюз и Кабо Верде, проведена в Брюксел на 31 януари 2025 г., двата партньора потвърдиха ангажимента си за укрепване на взаимното сътрудничество в рамките на стълба за сигурност и стабилност с цел да се очертае по-силна концепция за сигурност в съответствие с интегрирания подход на Съюза.

(5) На 8 юли 2025 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2025/1340 ([2]).

(6) На 17 декември 2025 г. беше сключен договорът между администратора за мерките за помощ по линия на ЕМПМ и изпълнителя – Министерството на националната отбрана на Португалия, финансиран съгласно Решение (ОВППС) 2025/1340. За да се осигури непрекъснатост на подкрепата по линия на ЕМПМ през 2026 г. и да се избегнат евентуални оперативни пропуски, определени разходи, финансирани съгласно настоящото решение, следва да станат допустими на 17 декември 2025 г.

([1]) Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета от 22 март 2021 г. за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира и за отмяна на Решение (ОВППС) 2015/528 (ОВ L 102, 24.3.2021 г., стр. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Решение (ОВППС) 2025/1340 на Съвета от 8 юли 2025 г. относно мярка за помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира за подпомагане на въоръжените сили на Кабо Верде (ОВ L, 2025/1340, 9.7.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1340/oj).

(7) На 1 април 2026 г. върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност получи искане от Кабо Верде Съюзът да предостави помощ на въоръжените сили на Кабо Верде чрез доставки на ключова инфраструктура, оборудване и услуги за подобряване на способностите на тяхната брегова охрана.

(8) Мерките за помощ трябва да се изпълняват, като се отчитат принципите и изискванията, предвидени в Решение (ОВППС) 2021/509, по-специално изискването за спазване на Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета ([3]) , и като се съблюдават правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ.

(9) Съветът потвърждава решимостта си да защитава, утвърждава и зачита правата на човека, основните свободи и демократичните принципи и да укрепва принципите на правовата държава и доброто управление в съответствие с Устава на Организацията на обединените нации, Всеобщата декларация за правата на човека и международното право, по-специално международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

*Член 1*

**Създаване, цели, обхват и продължителност**

1. Създава се мярка за помощ в полза на Кабо Верде (наричано по-нататък „бенефициерът“), финансирана по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ) (наричана по-нататък „мярката за помощ“).

2. Целите на мярката за помощ са, както следва:

а) да се засили допълнително сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната между Съюза и бенефициера;

б) да се допринесе за повишаване на цялостния капацитет за сигурност и отбрана на въоръжените сили на Кабо Верде с цел защита на суверенитета на бенефициера в морето и подобряване на регионалната морска сигурност, като по този начин се защитят по-добре морските плавателни съдове и ресурсите, крайбрежното население и неговият поминък;

в) да се укрепи потенциалът на бенефициера за участие в операции на Съюза в областта на общата политика за сигурност и отбрана и за принос към съвместните действия в рамките на Архитектурата от Яунде.

3. За постигането на целите, определени в параграф 2, с мярката за помощ се предоставя финансиране за следните видове оборудване, което не е предназначено за произвеждане на смъртоносна сила, инфраструктура и услуги:

а) оборудване за океанския патрулен кораб, който трябва да бъде предоставен по мярката за помощ от 2025 г. по линия на ЕМПМ;

б) въздушна база за бреговата охрана на Кабо Верде на остров Сал и свързаното с нея оборудване;

в) работни помещения за бреговата охрана на Кабо Верде и базов лагер за специалните сили на военноморските сили на Кабо Верде в Миндело, остров Сао Висенте, и свързаното с тях оборудване;

г) курсове за обучение в области от критично значение като поддръжка, логистика и комуникации;

д) оперативно оборудване за бреговата охрана на Кабо Верде, включително средства за намеса, индивидуално оборудване и комуникационни средства;

([3]) Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

е) комуникационни системи и оборудване въздух-земя-море за националния център за морски операции на Кабо Верде (COSMAR);

ж) самолет за бреговата охрана на Кабо Верде.

С мярката за помощ при необходимост се финансират също свързани материали и услуги, включително техническо обучение.

4. Продължителността на мярката за помощ е 48 месеца от датата на приемане на настоящото решение.

*Член 2*

**Финансови договорености**

1. Референтната сума, предназначена за покриване на разходите, свързани с мярката за помощ, е 60 000 000 EUR.

2. Управлението на всички разходи се извършва в съответствие с Решение (ОВППС) 2021/509 и с правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ.

3. Разходите, свързани с член 1, параграф 3, букви а) и г), са допустими, считано от 17 декември 2025 г.

*Член 3*

**Договорености с бенефициера**

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“) постига необходимите договорености с бенефициера, за да се гарантира, че последният спазва изискванията и условията, предвидени в настоящото решение, като условие за предоставянето на подкрепа по линия на мярката за помощ.

2. Договореностите по параграф 1 включват разпоредби, задължаващи бенефициера да гарантира:

а) спазване от страна на частите на въоръжените сили на Кабо Верде, получаващи подкрепа чрез мярката за помощ, на приложимото международно право, по-специално международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право;

б) правилното и ефикасно използване на предоставените чрез мярката за помощ активи за целите, за които са предоставени;

в) достатъчна поддръжка на предоставените чрез мярката за помощ активи, за да се гарантират тяхната използваемост и оперативна наличност през целия им жизнен цикъл;

г) предотвратяване на загубата или на прехвърлянето на активи, предоставени чрез мярката за помощ, на лица или образувания извън посочените в тези договорености.

3. Договореностите по параграф 1 трябва да включват разпоредби относно спирането и прекратяването на подпомагането по линия на мярката за помощ, ако се установи, че бенефициерът е нарушил задълженията, установени в параграф 2.

*Член 4*

**Изпълнение**

1. Върховният представител отговаря за осигуряване на изпълнението на настоящото решение в съответствие с Решение (ОВППС) 2021/509 и съгласно правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ, и интегрираната методологична рамка за оценяване и определяне на необходимите мерки и проверки по отношение на мерките за помощ по линия на ЕМПМ.

2. Изпълнението на дейностите, посочени в член 1, параграф 3, се извършва от Министерство на националната отбрана на Португалия по отношение на букви а), г) и ж) от него, и от Expertise France - по отношение на букви б), в), д) и е) от него.

*Член 5*

**Мониторинг, контрол и оценка**

1. Върховният представител осъществява мониторинг за спазването от страна на бенефициера на задълженията, установени в член 3. Този мониторинг се използва за осигуряване на осведоменост за контекста и рисковете от нарушаване на задълженията, установени в член 3, и допринася за предотвратяването на такива нарушения, включително на нарушения на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право от частите на въоръжените сили на Кабо Верде, получаващи подкрепа по мярката за помощ.

2. Контролът след доставяне на оборудването и материалите се организира, както следва:

а) проверка на доставките, при която сертификатите за доставка по линия на ЕМПМ се подписват от силите – крайни ползватели, при прехвърлянето на собствеността;

б) докладване, при което бенефициерът трябва да докладва ежегодно за дейностите, извършени с предоставените по линия на мярката за помощ оборудване, инфраструктура, материали и услуги, и за инвентаризацията на определените елементи, докато Комитетът по политика и сигурност (КПС) не счете, че вече не е необходимо такова докладване;

в) посещения на място, при които при поискване бенефициерът предоставя на върховния представител и на одиторите на ЕМПМ достъп за извършване на проверки на място и одити по линия на ЕМПМ.

3. Върховният представител извършва окончателна оценка след приключването на мярката за помощ, за да се прецени дали е допринесла за постигането на целите, определени в член 1, параграф 2.

*Член 6*

**Докладване**

През срока на изпълнение върховният представител представя на КПС шестмесечни доклади за изпълнението на мярката за помощ в съответствие с член 63 от Решение (ОВППС) 2021/509. Администраторът за мерките за помощ информира редовно Комитета на механизма, създаден с Решение (ОВППС) 2021/509, относно изпълнението на приходите и разходите в съответствие с член 38 от посоченото решение, включително като предоставя информация за участващите доставчици и подизпълнители.

*Член 7*

**Спиране и прекратяване**

1. КПС може да реши да спре изцяло или частично изпълнението на мярката за помощ в съответствие с член 64 от Решение (ОВППС) 2021/509.

2. КПС може да препоръча на Съвета да прекрати мярката за помощ.

*Член 8*

**Влизане в сила**

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

То се прилага спрямо разходите, свързани с член 1, параграф 3, букви а) и г), считано от 17 декември 2025 г.

Съставено в Брюксел на 28 септември 2026 година.

*За Съвета*

*Председател*

K. KALLAS